

на специфіку теорії та практики державного управління України. Використовуючи найкращий досвід західних країн, Україна має будувати свій власний шлях розвитку. Розробляючи концепції та стратегії розвитку України, держава має залучати представників всіх верств суспільства, враховувати інтереси всіх зацікавлених сторін та працювати на засадах співробітництва, партнерства та компромісу, які стали основою сучасного політичного та економічного діалогу у внутрішніх та зовнішніх відносинах розвинених країн. Досвід Канади ще раз підтверджує, що продумані та узгоджені з громадянами реформи є запорукою успішного розвитку країни.

Таким чином, у політичній системі Канади перший план виходять політична свобода людини, її добробут, соціальна безпека, економічний лібералізм, світоглядний індивідуалізм, але при цьому вимагається повна законопослушність громадянина. Характерними рисами є чіткий розподіл влади, наявність механізму стримувань і противаг, високий ступінь організованості, стабільності, структурована багатопартійність. Таким чином, розглянувши особливості політичної системи Канади, можна сказати, що у її структурі є чимало принципів, на які варто звернути увагу нашої державі та перейняти досвід своїх зарубіжних колег, зокрема, ефективність та результативність реформ, технологічна сучасність, професіоналізм держслужбовців тощо.

Список використаної літератури:

1. Система державного управління Канади: досвід для України / уклад. О. І. Максимова ; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка. - К. : НАДУ, 2010. - 60 с. - (Серія видань з міжнародного досвіду державного управління).
2. Responsible Government [Online] // The citizen's guide to the Alberta Legislature: Sixth Edition. – 2007. – Available : <http://www.assembly.ab.ca/pub/gdbook/CitizensGuide.pdf>
3. Segura E. Ukraine – Modernization of its Public Administration [Online]/ Dr. Edilberto Segura // SigmaBleyzer Investment Group Web Site. – Available : http://www.sigmableyzer.com/files/Public_Administration_Reform.pdf
4. Решота О. Удосконалення державного управління України із використанням досвіду зарубіжних країн: проблеми та перспективи / О.Решота. Збірник наукових праць “Ефективність державного управління”. – 2009. – Вип. 18/19. – с. 187 – 193.
5. Evans G. Country Reform Summaries: Canada [Online] / Gord Evans // The World Bank Web Site. – Available: <http://www1.worldbank.org/publicsector/civilservice/rsCanada.pdf>
6. Колодій А. Політологія: Кн. перша: Політика і суспільство. Кн. друга: Держава і політика / А. Колодій, Л. Климаська, Я. Космина, В. Харченко. – К.: Ельга, Ніка - Центр, 2003. – 664 с.
7. Лапшин С.А. Політологія Навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей (доповнено) Ред.Струкевич О.К., Конотопенко О.П., Лапшин С.А. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2016 р. – 403 с.

Грабчак Ю., Мотузяник О.

ФОРМА ДЕРЖАВНОГО ПРАВЛІННЯ ЯПОНІЇ

У статті проводиться огляд системи державного правління Японії, як однієї з найрозвинутіших країн світу.

Ключові слова: форма правління, монархія.

Форма державного правління – це спосіб організації інститутів вищої влади, принципи взаємодії між ними та роль населення в їх формуванні. Форма правління характеризується кількома основними властивостями:

- ✓ спосіб формування органів вищої влади;
- ✓ будова органів влади;
- ✓ принципи взаємодії між виконавчою та законодавчою гілками влади;
- ✓ взаємодія між владою та громадянами і тим, наскільки структура влади забезпечує свободу населення [1; с.172].

Ці характеристики визначаються конституцією, її організаційної функцією. Конституція закріплює структуру державного механізму, розподіл компетенції між державними органами по вертикалі і по горизонталі, а також встановлює відносини між органами державної влади.

Характер форми правління, яка є в державі, залежить від організації верховної державної влади, точніше, – від визначення правового становища одного вищого органу державної влади – глави держави. Зрештою різниця між двома основними формами правління, що існують у буржуазних державах – монархією і республікою залежить від того, хто стоїть на чолі держави. Проте форма правління істотна, тому що вона накладає певний відбиток на структуру державного апарату та існуючі між його окремими ланками взаємини [1; с.173].

Дана проблема знайшла відображення у роботах: Москаленко О., Павлішиної Л., Симхович В. Незважаючи на наявність даних досліджень, в цілому проблема державного правління є малодослідженою – тому є актуальною.

Японія – економічно найрозвинутіша країна Азії. Наявність значного економічного потенціалу, високі темпи економічного зростання, вигідне геополітичне положення в північно-західній частині Тихого океану дають підставу вважати цю країну одним із найважливіших центрів світового господарства. Японія має потужну промисловість з найновішими технологіями, значні валютно-фінансові ресурси, займає міцні позиції в системі міжнародних економічних відносин [2; с.134].

У другій половині ХХ ст. вона пройшла період небаченого в її історії економічного піднесення і цим привернула до себе надзвичайну увагу всього світу. Усіх цікавило одне питання: як керівникам країни вдалося привести країну до такого рівня економічного розвитку та поставити її у ряд із найрозвинутішими країнами світу?

Згідно конституції, Японія є унітарною конституційною монархією. Головою держави є Імператор, але виконавча влада в країні зосереджена у руках прем'єр-міністра. Законодавча влада належить Парламенту, який є одним із старіших демократичних інститутів Азії. Оскільки Японія була першою країною світу яка пізнала жах ядерної війни, її сьогоденний уряд сприяє боротьбі за мир і рух роззброєнь. Глава держави – Імператор Акіхіто. Імператор – символ держави без реальної влади [4; с.147].

Японія є конституційною монархією, в основу якої закладена британська парламентаристська модель та низка положень цивільного законодавства Німеччини та Франції. У 1869 р. японський уряд прийняв Цивільний кодекс на базі французького громадянського кодексу. Він діє до сьогодні із незначними доповненнями.

Влада в країні поділена на законодавчу (парламент), виконавчу (уряд) і судову (Верховний суд).

Імператор Японії згідно Конституції є "символом держави та єдності народу", а також головою країни та імператорської сім'ї. Він не має реальної влади, а є номінативним лідером Японії. Повнота усієї влади в країні належить японській нації, яка виражає свою волю через представників у Парламенті. Акіхіто є дійсним імператором Японії і єдиним правлячим імператором у світі [5; с.116].

Конституція Японії твердить, що найвищим органом державної влади в країні є двопалатний Парламент – Національні збори. Вони складаються з нижчої Палати Представників, яка формується 480 депутатами, що обираються як правило через кожні чотири роки, та верхньої Палати Радників, яка формується 242 депутатами, обраними на 6-річний термін. Ліберально-демократична партія Японії (ЛДП) є центристською урядовою партією, що монополює керує країною від 1955 року. В опозиції знаходиться ліво-центристська Демократична партія Японії [4; с.150].

Прем'єр-міністр Японії є головою уряду країни і її фактичним лідером. Він обирається депутатами у Парламенті і затверджується імператором. Прем'єр-міністр призначає усі посади в уряді, більшість з яких займають депутати парламенту. Керівник уряду Японії: прем'єр-міністр Абе Сіндзо.

Японія складається з 47 префектур. Префектура є найбільшою адміністративною одиницею країни. Органи влади у префектурі представлені виборчими радою префектури та префектом (губернатором). За поділом влади ці органи належать до виконавчої гілки, однак за характером діяльності рада може бути віднесена до законодавчого органу. Судова влада представлена префектуральним судом.

Префектури часто групують у регіони для зручності. Ці регіони, склалися історично, вони не мають адміністративного апарату і не є адміністративними одиницями. Наступними після префектури адміністративними одиницями є місто, містечко та село. Особливим у адміністративній системі займає мегаполіс Токіо, який поділений на 23 міста. До цих міст застосовується окрема назва – спеціальний район. Решта міст країни поділяються на райони [5; с.117].

Наразі, у країні відбувається інтенсивний процес адміністративної реорганізації, який спричинив хвилю поглинання багатьох містечок і сіл містами. Цей процес має на меті скоротити адміністративні одиниці нижнього рівня і зменшити адміністративні витрати. Японський уряд планує провести у майбутньому адміністративну реформу, за якою префектури будуть об'єднані у крупніші адмінодініції.

Прийнята в 1947 р. конституція проголошує демократичні права і свободи, декларує відмову від війни "як суверенного права нації", забороняє Японії мати збройні сили.

Список використаної літератури:

1. Лапшин С.А. Політологія Навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей (доповнено) Ред.Струкевич О.К., Конотопенко О.П., Лапшин С.А. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2016 р. – 403 с.
2. Москаленко О. Цивілізаційні чинники випереджаючого економічного розвитку Японії та Китаю / Олександра Москаленко // Вісник Тернопільського національного економічного університету : Науковий журнал. – 2013. – № 1. – С. 134-145.
3. Павлішина Л. Роль верховної палати Парламенту Японії у законодавчому процесі / Л.Павлішина // Право України. – 2000. – № 4. – С. 118-120.
4. Павлішина Л. Японія: роль виконавчої влади у законодавчому процесі / Л.Павлішина // Право України. – 2002. – № 12. – С. 146-150.
5. Симхович В. Истоки современной японской системы управления / В. Симхович // Проблемы теории и практики управления. – 2002. – № 6. – С. 114-120.

Кондратюк Д., Чумак В.

ХАРАКТЕРИСТИКА МОНАРХІЧНОЇ ФОРМИ ПРАВЛІННЯ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

У статті автор аналізує особливості монархічної форми правління Великобританії

Ключові слова: монархія, "Королева в парламенті", "Захисник віри", королівські prerogative, Прем'єр-міністр, Парламент.

Великобританія є однією з найрозвинутіших держав світу, що сприяє посиленій зацікавленості різних науковців у ході її розвитку. Однією з найбільш виразних особливостей, які виділяють Великобританію із ряду інших високорозвинутих держав є наявність монархічної форми правління, що і зумовлює актуальність нашого дослідження.

Даним питанням займалися наступні історики Л.Гайдуков, Е.Кириченко, Г.Остапенко, В.Матвеев.

Монархія поряд з республікою є однією з двох форм правління, відомих теорії держави і права. Влада монарха, як правило, є довічною і передається в порядку престолонаслідування.

Перехід монархічної влади від одного представника до іншого відбувається в установленому законом порядку. На даний час існують три основні системи престолонаслідування. Салічна система зводиться до того, що успадкування влади здійснюється лише по чоловічій лінії. Жінки з кола спадкоємців престолу виключаються повністю (Швеція). Австрійська система не виключає жінок, але дає чоловікам перевагу на всіх ступенях спорідненості. Жінки успадковують престол лише при повній відсутності представників чоловічої статі. Кастильська система також не виключає жінок із черги престолонаслідування, але віддає перевагу чоловікам: молодший брат